

OTSUS

21.06.2017 nr 5-5/2017-038

Koondumise nr 19/2017 Eesti Keskkonnateenused AS ja Aktsiaselts Vooremaa Teed osa loa andmine

1. Koondumine

22.05.2017 esitas Eesti Keskkonnateenused AS (registrikood 10277820) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt Aktsiaselts Vooremaa Teed (edaspidi Vooremaa Teed; registrikood 10766693) ja Eesti Keskkonnateenused AS-i vahel 13.06.2017 sõlmitud Ettevõtte Müügilepingule kavatakse Eesti Keskkonnateenused AS omandada valitseva mõju Vooremaa Teed osa üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Omandatav Vooremaa Teed osa koosneb töötajatest, masinatest ja seadmetest ning kolmest täitmisel olevast hankelepingust. Antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 23.05.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Eesti Keskkonnateenused AS ja Vooremaa Teed.

Eesti Keskkonnateenused AS on erinevaid jäätmekäitlusteenuseid osutav ettevõtja, mis osutab teenuseid üle Eesti. Samuti tegeleb Eesti Keskkonnateenused AS tehnohooldustöödega.

Eesti Keskkonnateenused AS kuulub BC EKT HoldCo OÜ (registrikood 12945869) ja MBA Investeeringud OÜ (registrikood 12942523) ühise valitseva mõju alla.

MBA Investeeringud OÜ üle omavad ühiselt valitsevat mõju kolm füüsilist isikut: Argo Luude (isikukood 37112056528) läbi äriühingu OÜ Sireli Varahaldus (registrikood 12662456); Mihkel Önnis (isikukood 37909230320) läbi SPIFF GROUP OÜ (registrikood 11197023) ja Bruno Tammaru (isikukood 37406090230) läbi BTVH OÜ (registrikood 12828141).

BC EKT HoldCo OÜ on valdusettevõtja, millel majandustegevus puudub ning mis kuulub BPEF II erakapitalifondi valitseva mõju alla. Nimetatud fond koosneb kahest fondist: BPEF II L.P. ja BPEF II SCSp. Mõlema fondi täisosanikud kuuluvad 100%-selt Eesti investeerimisühingule AS BaltCap (registrikood 11419647), mis on ka mõlema fondi investeerimishooldajaks. AS BaltCap on lisaks BPEF II-le osaluse kaudu fondi täisosanikuks ja/või nõustamisepingu alusel seotud ka teiste investeerimisfondidega. Sellisteks fondideks on erakapitalifondid BaltCap Private Equity Fund L.P. (BPEF), Baltic Investment Fund III L.P. ja Baltic Investment Fund III C.V. (ühiselt BIF III) ning JEREMIE algatuse raames loodud riskikapitalifondid Lithuania SME Fund KÜB (LT SME) ja BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S. (BLVCF).

Nimetatud fondide valitseva mõju alla kuulub hulgaliselt erinevaid ettevõtjaid. Omandatava ettevõtja osaga, Vooremaa Teed osaga, samas valdkonnas tegutseb nendest ettevõtjatest BPEF-i valitseva mõju alla kuuluv AS TREV-2 Grupp. Ülejäänud ülalnimetatud fondide portfelliges kuuluvatel ettevõtjatel puudub koondumise teate kohaselt seos Vooremaa Teed osa tegevusvaldkonnaga.

Eesti Keskkonnateenused AS-i tütarettevõtjateks on äriregistri andmete kohaselt OJ SPV OÜ (100%), Radix Hoolduse OÜ (100%), Esito OÜ (100%), Radix Rent OÜ (100%), aktsiaselts Epler & Lorenz (100%), Tööstusrent OÜ (100%). Samuti omab Eesti Keskkonnateenused AS 25%-list osalust Infokaitse süsteemide OÜ-s ja OÜ-s Eesti Pakendiringlus.

Käesoleva koondumisega omandatava Vooremaa Teed osa peamiseks äritegevuseks on riigimaanteede hooldus. Vooremaa Teed osa koosneb töötajatest, masinatest ja seadmetest ning järgmisest kolmest täitmisel olevast hankelepingust:

- 1) Põltsamaa Linnavalitsuse ja AS Vooremaa Teed vahel 01.07.2016 sõlmitud hankeleping Põltsamaa linna tänavate aastaringse hoolduse teostamiseks;
- 2) AS Vooremaa Teed, Põltsamaa Vallavara OÜ ja Põltsamaa Vallavalitsuse vahel 28.12.2015 sõlmitud töövõtuleping nr 2016-2018 Põltsamaa valla teede ja tänavate suviseks hoolduseks 2016-2018;
- 3) Maanteeameti ja AS Vooremaa Teed vahel sõlmitud riigimaanteede hooldeleping nr 15-00151/077 tee hooldeks Viljandi maakonnas (tavahoole, perioodiline hoole ja remont) perioodil 2016-2020.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Vastavalt KonkS § 24 lg 7 juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

Võttes arvesse, et Eesti Keskkonnateenused AS on eelneva kahe aasta jooksul omandanud valitseva mõju samas majandusharus tegutseva OÜ Jaaksoni Linnahooldus üle ning lähtudes KonkS § 24 lg 7 sätestatud täiendavast käibekriteeriumist, ületavad koondumise osaliste käibed KonkS § 21 lg 1 sätestatud käibemäärasid. Seega kuulub käesolev koondumine kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise teate kohaselt tekib koondumise osaliste tegevuste vahel horisontaalne kattuvus teehoiutööde valdkonnas, eelkõige teede hooldamisel.

Koondumise teate kohaselt võib teehoiutööd jagada kaheks:

1. teedevõrgu arendamine, mille all mõistetakse eelkõige tee-ehitust ja
2. teede säilitamine, mis hõlmab endas teede hooldamist ja remonti.

Teede hooldamist on võimalik jagada tava- ja perioodiliseks hooldeks. Tavahooldus jaguneb omakorda tali- ja suvehooldeks. Tavahooldes raames tegeletakse muu hulgas libedatõrjega, teede talvise puhastamisega lumest ja sahkamisest, sildade, viaduktide ja truupide hooldamisega, tänavate ja kõnniteede hooldamise, puhastamise ja pesuga, väikesemahuliste katte parandustööde ja defektide remondiga, kraavide ja drenaažisüsteemide hooldamisega, tee muldkeha hoolduse ja parandamisega, liikluskorraldusvahendite hoolduse ja vahetamisega, ajutiste liikluskorraldusvahendite paigaldamisega jms. Perioodiline hooldus hõlmab endas näiteks teekattemärgistuse alaseid töid, ribapindamist, uute liikluskorraldusvahendite paigaldamist jms.

Käesolev koondumine puudutab üksnes teede hooldamist, sh perioodilist ja tavahooldust, kuna omandatav Vooremaa Teed osa tegeleb üksnes selle tegevusega.

Teede hooldamisel on eristatavad maanteede hooldamine ja linnatänavate hooldamine. Nende hooldustööde erinevust mõjutavad erinev teedevõrgu tihedus, liiklussagedus, liiklusvoogude kiirus ja teede ristumise tihedus, teekatte tüüpide erinevused, liikluskorraldusvahendite ja ühissõidukite peatuste sageduste erinevus, erinevad teede laiused, kõnniteede ja kergliiklusteede teistsugune hooldamine jm. Kõik sellised erisused

esitavad erinevaid nõudmisi hoolduses kasutatavate sõidukite mõõtmetele ja manööverdamisvõimele. Lisaks on linnatänavate hooldussagedus ja seisunditasemele esitatavad nõuded oluliselt kõrgemad kui maanteedel. Linnatänavate pesemine eeldab selleks kohandatud masinate olemasolu. Maanteed aga üldiselt ei pesta. Eelnimetatud ja lisaks muudest erisustest tingituna on maanteedel hooldamine ja linnatänavate hooldamine teineteisest piisavalt erinevad teenused, et oleks põhjust neid vaadelda erinevate turusegmentidena.

Ettevõtjate vaheline konkurents maanteedel ja linnatänavate hooldamisel toimub hangetel osalemise kaudu. Arvestades, et nii maanteedel kui linnatänavate hoolduse hangetel osalevad üldjuhul ettevõtjad, mis tegutsevad erinevates piirkondades üle Eesti ning ka koondumise osalised osalevad hangetel erinevates Eesti piirkondades, on kummagi teenuse geograafiliseks ulatuseks kogu Eesti territoorium.

Eesti Keskkonnateenused AS tegeleb peamiselt linnatänavate hooldamisega ning Vooremaa Teed osa peamiselt maanteedel hooldamisega.

Linnatänavate hooldus

Arvestades Konkurentsiameti 23.09.2016 otsuses nr 5.1-5/16-039 (Eesti Keskkonnateenused AS ja OÜ Jaaksoni Linnahooldus koondumisele loa andmine) toodud hinnangut minimaalse turumahu kohta ning koondumise teates esitatud hinnangut on kaubaturu kogumaht viimasel kolmel aastal püsinud ligikaudselt vahemikus 24,4 – 30 miljonit eurot. Sellest turumahust tulenevalt on koondumise osaliste turuosad viimasel kolmel aastal olnud ligikaudselt järgmised:

	2014	2015	2016
Eesti Keskkonnateenused AS	[15% - 30%]	[15% - 30%]	[15% - 30%]
Vooremaa Teed osa	[alla 1%]	[alla 1%]	[alla 1%]
Kokku	[15% - 30%]	[15% - 30%]	[15% - 30%]

Suuremateks konkurentideks on OÜ N&V (hinnanguline turuosa [20% - 30%]), Tänavapuhastuse Aktsiaselts (hinnanguline turuosa ligikaudu [15% - 30%]) ja OÜ Roadwest (hinnanguline turuosa [5% - 10%]).

Maanteedel hooldus

Maanteeameti andmetel on riigimaanteedel hoolduse kogumaht Eestis olnud viimasel kolmel aastal vahemikus ligikaudu 32 – 38 miljonit eurot. Vooremaa Teed osa tegeleb maanteedel hooldusega Viljandi maakonnas perioodiks 2016-2020 sõlmitud riigimaanteedel hooldelepingu raames. Eesti Keskkonnateenused AS osutas eelmisel aastal Vooremaa Teed osale maanteedel hooldusega seotud töid alltöövõtu korras. Muid maanteedel hoolduse töid Eesti Keskkonnateenused AS osutanud ei ole. Koondumine toimub alltöövõtja ja peatöövõtja vahel. Võttes koondumise osaliste ühise turuosa arvestamise aluseks Vooremaa Teed osa poolt kõnealuse hooldelepingu raames teenitud müügitulu, oli nende turuosaks 2016. aastal kokku ligikaudu [0% - 5%].

Eesti Keskkonnateenused AS-i suurimaks aktsionäriks on AS-i Baltcap investeerimisfond BPEF II, mis omab Eesti Keskkonnateenused AS-is ühist valitsevat mõju koos MBA Investeeringud OÜ-ga. AS-i Baltcap investeerimisfond BPEF omab valitsevat mõju

muuhulgas maanteede hooldusega tegeleva AS TREV-2 Grupp üle. Seega on Eesti Keskkonnateenused AS ja AS TREV-2 Grupp omavahel valitseva mõju kaudu kaudselt seotud.

Tuginedes Maanteeameti andmetele riigimaanteede hooldusel olid koondumise osaliste, AS-i TREV-2 Grupp ja nende konkurentide turuosad müügitulude alusel eelnenud kolmel aastal järgmised:

	2014	2015	2016
Eesti Keskkonnateenused AS	0%	0%	0%
Vooremaa Teed osa	[0% - 5%]	[0% - 5%]	[0% - 5%]
AS TREV-2 Grupp	[5% - 10%]	[10% - 20%]	[20% - 30%]
Kokku	[10% - 20%]	[10% - 20%]	[20% - 30%]

Selgituseks tabelile: Eesti Keskkonnateenused AS on osutanud maanteede hoolduse teenuseid alltöövõtu korras Vooremaa Teed osale ning vastav müügitulu on arvestatud Vooremaa Teed osa turuosa hulka.

Suuremateks konkurentideks on Eesti Teed AS (turuosa eelnenud 3 aastal [40% - 50%]), Nordecon AS (turuosa eelnenud 3 aastal [10% - 20%]), Lemminkäinen Eesti AS (turuosa eelnenud 3 aastal [alla 10%]), Üle OÜ (turuosa eelnenud 3 aastal [alla 10%]), Warren Safety OÜ (turuosa eelnenud 3 aastal [alla 10%]) jt.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Linnatänavate hooldus

Arvestades, et Vooremaa Teed osa tegeleb linnatänavate hooldusega vaid Põltsamaa linna ja valla territooriumil ning koondumisega Eesti Keskkonnateenused AS-ile lisanduv turuosa on marginaalne, ei mõjuta antud koondumine oluliselt konkurentsiolukorda linnatänavate hoolduses kogu Eesti territooriumil.

Maanteede hooldus

Koondumise osaliste ühine turuosa Maanteede hooldamisel Eestis on ligikaudu [0% - 5%] ning juhul kui arvestada AS TREV-2 Grupp valitseva mõju kaudu seotuks Eesti Keskkonnateenused AS-iga kujuneks turuosa suuruseks [20% - 30%]. Siinjuures tuleb siiski arvestada, et ettevõtja, kes omab valitsevat mõju AS TREV-2 Grupp üle, omab Eesti Keskkonnateenused AS-is ühist valitsevat mõju.

Eesti Keskkonnateenused AS ja OÜ Jaaksoni Linnahooldus koondumise menetlemisel 21.06.2016 – 23.09.2016 küsis Konkurentsiamet Maanteeametilt andmeid viimastel

riigimaanteede hooldushangetel osalenud ettevõtjate kohta kogu Eesti territooriumil. Saadud vastusest selgus, et kõikidel hangetel, kus on osalenud koondumise osalised ja AS TREV-2 Grupp on osalenud piisav hulk ka teisi ettevõtjaid, mistõttu säilib konkurents riigimaanteede hoolduse hangetel ka pärast koondumist.

Arvestades tugevate konkurentide olemasolu turuosade arvestuses kogu Eesti territooriumil ning riigimaanteede hooldushangetel osalemise põhjal ei kahjusta Konkurentsiameti hinnangul koondumine konkurentsimaanteede hooldamisel Eestis.

Arvestades eeltoodut leiab Konkurentsiamet, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lõike 1 tähenduses koondumisega hõlmatud kaubaturgudel ning koondumisega ei kaasne KonkS § 22 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Eesti Keskkonnateenused AS-i ja Aktsiaselts Vooremaa Teed osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 21.06.2017 otsuse nr 5-5/2017-038 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjas on turuosad asendatud turuosade vahemikega ning need on tähistatud nurksulgudega.

/Veiko Ilves/ 30.06.2017